

ÁGAZATI ALAPVIZSGA FELADATLAP

az

Élelmiszeripari

ágazathoz tartozó szakképesítésekhez

Érvényes: 2020. szeptember 1-től, a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet képzési és kimeneti követelmények alapján indított szakképesítésre.

Feladat sorozatjele: **ÁAÉ/II.**

Ágazati alapvizsga időtartama:	240 perc
Elérhető maximális pontszám:	100 pont
Feladatok száma:	2 feladat

Felhasználható: 9. évfolyam, tanév lezárását követő napon

Feladatok helyszíne: tanműhely, tanüzem

1. Az élelmiszerek alkotórészei közül melyik nem a járulékos anyagok csoportjába tartozik?
A helyes válasz betűjelét karikázd be! 4/... pont

- a) - ízesítő és illatanyagok
- b) - színező anyagok
- c) - serkentő anyagok
- d) - ásványi anyagok

2. Az alábbi állítások közül melyek jellemzőek a fehérjékre?
A helyes válaszok betűjelét karikázd be! 8/... pont

- a) - fizikai, vagy kémiai hatásokra szerkezetük átalakul, biológiai aktivitásuk megszűnik, denaturálódnak.
- b) - a szerkezetet energiával látják el.
- c) - biológiai oxidációjuk során felszabaduló energia hővé alakul.
- d) - polipeptidláncból felépülő, nagy molekulatömegű, térbeli, kolloid állapotú vegyületek, amelyek hidrolízisével aminosavak keletkeznek.
- e) - az anyagcsere nélkülözhetetlen alapanyagai.
- f) - proteineknek is hívják őket.
- g) - sejtépítésben fontos szerepük van

3. A felsorolt állítások közül melyik nem a vitaminokra vonatkozik?
A helyes válasz betűjelét karikázd be! 4/... pont

- a) - befolyásolják az anyagcsere folyamatokat
- b) - csoportjai a makro és a mikroelemek.
- c) - fokozza a szervezet ellenálló képességét
- d) - segíti az idegrendszer kiegyensúlyozott működését

4. Párosítsd a felsorolt színező anyagokat azokkal az élelmiszerekkel, amelyekben megtalálhatók!
6/... pont

a) - kapszantin	érett piros paprika
b) - antociánok	hús
c) - mioglobin	vörösbort

5. Írd le mit jelent az avitaminózis és a hipovitaminózis fogalma! 6/... pont

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Melyik nem a káposztafélék családjába tartozik?

A helyes válasz betűjelét karikázd be!

4/... pont

- a) - fejes-, vörös-, kelkáposzta
- b) - karalábé
- c) - karfiol
- d) - kelbimbó
- e) - brokkoli
- f) - kínai kel
- g) – padlizsán

7. Írd le miket nevezünk esszenciális zsírsavaknak és hol fordulnak elő!

4/... pont

.....

.....

.....

.....

8. Az alábbiak közül melyik nem zsírban oldódó vitamin?

4/... pont

A helyes válasz betűjelét karikázd be!

- a) - C-vitamin   b) - A vitamin   c) - D vitamin
- d) - E vitamin   e) - K vitamin

9. Csoportosítsd a felsorolt növényi nyersanyagokat!

10/... pont

Írd a számokat a megfelelő csoportba!

1. cukkini   2. bodza   3. szamóca   4. padlizsán   5. zab

Zöldségek	
Gyümölcsök	
Gabonafélék	

10. Milyen színű a veszélyre figyelmeztető alakjel?

4/... pont

A helyes válasz betűjelét karikázd be!

- a) - keret fekete, mező sárga, ábra fekete
- b) - keret fekete, mező fehér, ábra fekete
- c) - keret vörös, mező fehér, ábra fekete
- d) - keret kék, mező fehér, ábra fekete

**11. Milyen jellegű egyéni védőeszköz adható kölcsön a munkatársadnak?
Karikázd be a helyes válasz betűjelét!**

4/... pont

- a) - az egyéni védőeszközök egymás között cserélhetők, és kölcsön adhatók
- b) - az egyéni védőeszközök közül, ha a munkavállaló éppen nem használja, a ruha jellegű védőeszközök kölcsön adhatók
- c) - az egyéni védőeszközök személyre és munkakörre szabottak, ezért kölcsön nem adhatók
- d) - az egyéni védőeszközök akkor adhatók kölcsön, ha a mérete jó a másik dolgozónak

**12. Válaszd ki a védőruhákra vonatkozó állításokat!
Karikázd be a helyes válaszok betűjelét!**

9/... pont

- a) - a védőruha biztosítását tekinthetjük egyfajta szociális juttatásnak is
- b) - a munkáltató feladata biztosítani a védőruhát
- c) - sok esetben a munkavállaló vásárolja meg és elszámol a költségekkel
- d) - alkalmas legyen arra, hogy a dolgozót vagy a munkakörnyezetet megvédje a károsító hatásoktól
- e) - tisztításáról, javításáról is a munkáltató gondoskodik
- f) - a védőruhának kihordási ideje van, leteltével újat kap a dolgozó

13. Mi nem jellemző a tűzoltó készülékekre? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

4/... pont

- a) - csak engedéllyel használhatók
- b) - könnyen kezelhetők, tárolhatók, szállíthatók
- c) - hatásuk 5-6 méterről a legjobb
- d) - előírt időközönként ellenőriztetni kell

**14. Mikor kell a munkavédelemmel kapcsolatos jogszabályokat betartani?
A helyes válasz betűjelét karikázd be!**

4/... pont

- a) - a törvények és rendeletek végrehajtása csak akkor kötelező, ha baleset érte valamelyik munkavállalót
- b) - a munkavédelemmel kapcsolatos jogszabályokat csak akkor kell betartani, ha azok nem akadályozzák a termékek lehető legjobb előállítását és a dolgozók könnyebb és folyamatos munkavégzését
- c) - a munkavédelemmel kapcsolatos jogszabályokat csak akkor kell betartani, ha az a vállalkozások gazdasági érdekeit nem sérti
- d) - A törvények és rendeletek, jogszabályok kötelezőek, végrehajtásuk nem lehet gazdasági érdekektől függő

18. Karikázd be az igaz állítások betűjelét!

6/... pont

- a) - a tiszta övezetben használt takarító eszközök a szennyezett övezetben is használhatók
- b) - élelmiszeripari üzemben a takarításhoz nem kell takarítási utasítás, mert mindenki tudja a feladatát
- c) - a dolgozónak magának kell gondoskodni a takarításhoz szükséges személyi védőfelszerelésről
- d) - a takarítási utasításban meg kell nevezni a felelős dolgozó személyét
- e) - élelmiszeripari üzemben a takarításhoz csak ivóvíz minőségű vizet szabad felhasználni

Összes idő: 60 perc

Összes pont:

100/..... pont

Gyakorlati vizsga feladat: ÁAÉ/II.

NÉV:

Készítsen 16 db 42 g-os sós stanglit a rendelkezésére bocsátott anyagösszetétel alapján, dúsított tésztából!

A feladat elvégzése során:

- Számolja ki a nyersanyagszükségletet a kapott anyagösszetétel alapján!

1000 db 1-es faktorú dúsított kifli anyagnormája:

BL-55-ös liszt	26,5 kg
Élesztő	3 %
Só	1,2 %
Cukor	4 %
Margarin	5 %
Tejpor	3 %
Adalékanyag (Concord)	0,2 %
Víz	53 – 55%

- Mérje ki a szükséges nyersanyagokat!

- Készítse el a tésztát!

- Dolgozza fel a tésztát!

- Kelessze a megformázott tésztákat!

- Végezze el a szükséges felületkezeléseket!

- Technikai segítséssel süsse meg a termékeket!

- A kisült termékeket mutassa be a vizsgabizottságnak!

A feladatot elvégzése során tartsa be a vonatkozó élelmiszer-higiéniai, munka- és balesetvédelmi előírásokat!

Összes idő: 180 perc

Összes pont: 100 pont

ÁGAZATI ALAPVIZSGA FELADAT ÉRTÉKELÉSE

az

Élelmiszeripari

ágazathoz tartozó szakképesítésekhez

Érvényes: 2020. szeptember 1-től, a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet képzési és kimeneti követelmények alapján indított szakképesítésre.

Feladat sorozatjele: **ÁAÉ/II.**

Ágazati alapvizsga időtartama:	240 perc
Elérhető maximális pontszám:	100 pont
Feladatok száma:	2 feladat

Felhasználható: 9. évfolyam, tanév lezárását követő napon

Feladatok helyszíne: tanműhely, tanüzem

Írásbeli vizsga feladat értékelése: ÁAÉ/II.

1. Az élelmiszerek alkotórészei közül melyik nem a járulékos anyagok csoportjába tartozik?
A helyes válasz betűjelét karikázd be! (4 pont)

- a) - ízesítő és illatanyagok
- b) - színező anyagok
- c) - serkentő anyagok
- d) - *ásványi anyagok*

2. Az alábbi állítások közül melyek jellemzőek a fehérjékre?
A helyes válaszok betűjelét karikázd be! (8 pont)

- a) - *fizikai, vagy kémiai hatásokra szerkezetük átalakul, biológiai aktivitásuk megszűnik, denaturálódnak.*
- b) - a szerkezetet energiával látják el.
- c) - biológiai oxidációjuk során felszabaduló energia hővé alakul.
- d) - *polipeptidláncból felépülő, nagy molekulatömegű, térbeli, kolloid állapotú vegyületek, amelyek hidrolízisével aminosavak keletkeznek.*
- e) - az anyagcsere nélkülözhetetlen alapanyagai.
- f) - *proteineknek is hívják őket.*
- g) - *sejtépítésben fontos szerepük van*

3. A felsorolt állítások közül melyik nem a vitaminokra vonatkozik?
A helyes válasz betűjelét karikázd be! (4 pont)

- a) - befolyásolják az anyagcsere folyamatokat
- b) - *csoportjai a makro és a mikroelemek.*
- c) - fokozza a szervezet ellenálló képességét
- d) - segíti az idegrendszer kiegyensúlyozott működését

4. Párosítsd a felsorolt színező anyagokat azokkal az élelmiszerekkel, amelyekben megtalálhatóak! (6 pont)

a) - kapszantin	<i>érett piros paprika – a)</i>
b) - antociánok	<i>hús – c)</i>
c) - mioglobín	<i>vörösbőr – b)</i>

5. Írd le mit jelent az avitaminózis, és a hipovitaminózis fogalma! (6 pont)

Avitaminózis: Teljes vitaminhiány. Ha a szervezet hosszabb ideig még a minimális vitamin mennyiséget sem kapja meg.

Hipovitaminózis: Részleges vitaminhiány. Ha a szervezet tartósan nélkülözi a szükséges vitamin mennyiséget.

5. Melyik nem a káposztafélék családjába tartozik?

A helyes válasz betűjelét karikázd be!

(4 pont)

- a) - fejes-, vörös-, kelkáposzta
- b) - karalábé
- c) - karfiol
- d) - kelbimbó
- e) - brokkoli
- f) - kínai kel
- g) – *padlizsán*

7. Írd le miket nevezünk esszenciális zsírsavaknak és hol fordulnak elő!

(4 pont)

A többszörösen telített zsírsavakat (pl. linolsav, linolénsav) a szervezetünk nem képes előállítani, de az életműködéshez nélkülözhetetlenek ún. esszenciális zsírsavak. Ezeket táplálékkal kell a szervezetbe juttatni. Az esszenciális zsírsavak előfordulása: növényi olajok, tengeri halak.

8. Az alábbiak közül melyik nem zsírban oldódó vitamin?

(4 pont)

A helyes válasz betűjelét karikázd be!

- a) - *C-vitamin*
- b) - A vitamin
- c) - D vitamin
- d) - E vitamin
- e) - K vitamin

9. Csoportosítsd a felsorolt növényi nyersanyagokat! Írd a számokat a megfelelő csoportba!

(10 pont)

1. cukkini   2. bodza   3. szamóca   4. padlizsán   5. zab

Zöldségek	1, 4
Gyümölcsök	2, 3
Gabonafélék	5

10. Milyen színű a veszélyre figyelmeztető alakjel? A helyes válasz betűjelét karikázd be!

(4 pont)

- a) - keret fekete, mező sárga, ábra fekete
- b) - keret fekete, mező fehér, ábra fekete
- c) - *keret vörös, mező fehér, ábra fekete*
- d) - keret kék, mező fehér, ábra fekete

11. Milyen jellegű egyéni védőeszköz adható kölcsön a munkatársadnak? (4 pont)

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- a) - az egyéni védőeszközök egymás között cserélhetők, és kölcsön adhatók
- b) - az egyéni védőeszközök közül, ha a munkavállaló éppen nem használja, a ruha jellegű védőeszközök kölcsön adhatók
- c) - **az egyéni védőeszközök személyre és munkakörre szabottak, ezért kölcsön nem adhatók**
- d) - az egyéni védőeszközök akkor adhatók kölcsön, ha a mérete jó a másik dolgozónak

12. Válaszd ki a védőruhákra vonatkozó állításokat! Karikázd be a helyes válaszok betűjelét! (9 pont)

- a) - a védőruha biztosítását tekinthetjük egyfajta szociális juttatásnak is
- b) - **a munkáltató feladata biztosítani a védőruhát**
- c) - sok esetben a munkavállaló vásárolja meg és elszámol a költségekkel
- d) - **alkalmas legyen arra, hogy a dolgozót vagy a munkakörnyezetet megvédje a károsító hatásoktól**
- e) - **tisztításáról, javításáról is a munkáltató gondoskodik**
- f) - a védőruhának kihordási ideje van, leteltével újat kap a dolgozó

13. Mi nem jellemző a tűzoltó készülékekre? Karikázd be a helyes válasz betűjelét! (4 pont)

- a) - **csak engedéllyel használhatók**
- b) - könnyen kezelhetők, tárolhatók, szállíthatók
- c) - hatásuk 5-6 méterről a legjobb
- d) - előírt időközönként ellenőriztetni kell

14. Mikor kell a munkavédelemmel kapcsolatos jogszabályokat betartani? (4 pont)

A helyes válasz betűjelét karikázd be!

- a) - a törvények és rendeletek végrehajtása csak akkor kötelező, ha baleset érte valamelyik munkavállalót
- b) - a munkavédelemmel kapcsolatos jogszabályokat csak akkor kell betartani, ha azok nem akadályozzák a termékek lehető legolcsóbb előállítását és a dolgozók könnyebb és folyamatos munkavégzését
- c) - a munkavédelemmel kapcsolatos jogszabályokat csak akkor kell betartani, ha az a vállalkozások gazdasági érdekeit nem sérti
- d) - **A törvények és rendeletek, jogszabályok kötelezőek, végrehajtásuk nem lehet gazdasági érdekektől függő**

15. Karikázd be a hamis állítások betűjelét!

(9 pont)

- a) - *a munkáltató nem köteles biztosítani a védőeszközök rendeltetésszerű használhatóságát, védőképességét, a kielégítő higiénés állapotát, a szükséges tisztítását, karbantartását (javítását), pótlását*
- b) - a munkavállaló köteles az egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni és a tőle elvárható tisztításáról gondoskodni - sok esetben a munkavállaló vásárolja meg és elszámol a költségekkel
- c) - *az ellenőrzés a megelőzés kizárólagos eszköze*
- d) - *a rendszeres ellenőrzés mentesíti a munkáltatót a felelősség alól*
- e) - az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés megvalósításakor általános követelményként köteles a munkáltató figyelembe venni a kollektív műszaki védelem elsőbbségét az egyéni védelemhez képest
- f) - a munkáltató köteles minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat

16. Milyen munkahelyi balesetet kell a munkahelyi felettesnek jelenteni?

(4 pont)

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- a) - melynek a sérültje ebbe beleegyezik
- b) - ha a sérülés előreláthatólag munkakiesést okoz
- c) - *a legkisebb sérüléssel járó balesetet is jelenteni kell*
- d) - ha a dolgozó a munkáját sérülés miatt nem folytathatja.

17. Sorold fel, milyen esetekben kell munkavédelmi oktatáson részt vennie a munkavállalóknak!

(6 pont)

- munkába álláskor
- munkakör megváltozásakor
- hosszabb munkaszünet (hiányzás, betegség (6 hó) után
- ismétlődő oktatáson a munkavédelmi szabályzat szerint legalább évente meg kell szervezni a dolgozók továbbképzés jellegű oktatását
- rendkívüli oktatást kell szervezni súlyos baleset bekövetkezése után, vagy rendkívüli esemény bekövetkezése, ill. súlyos szabálytalanság észlelése esetén
- A munkavédelmi oktatás *elméleti és gyakorlati részből áll.*

18. Karikázd be az igaz állítások betűjelét!

(6 pont)

- a) - a tiszta övezetben használt takarító eszközök a szennyezett övezetben is használhatók
- b) - *az élelmiszeripari üzemekben a takarítást a takarítási utasításban előírtak szerint végzik*
- c) - a dolgozónak magának kell gondoskodni a takarításhoz szükséges személyi védőfelszerelésről
- d) - *a takarítási utasításban meg kell nevezni a felelős dolgozó személyét*
- e) - *élelmiszeripari üzemben a takarításhoz csak ivóvíz minőségű vizet szabad felhasználni*

Elérhető pontszám:

100 pont

Pontszámok:

- 0-30 pont elégtelen (1)
- 31-45 pont elégséges (2)
- 46-70 pont közepes (3)
- 71-85 pont jó (4)
- 85-100 pont jeles (5)

Gyakorlati vizsga feladat értékelése: ÁAÉ/II.

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai és súlyozásuk:

- a megadott művelet szakszerű elvégzése	30%
- a munkavégzéshez szükséges eszközök, gépek szakszerű használata	30%
- a megadott műveleti sorrend betartása	10%
- a mérés pontossága	10%
- a munkavégzés esztétikája	10%
- a munka-, tűzvédelmi és higiéniai szabályok betartása	10%

Vizsgázó neve:

Feladatkompetenciák/szakmai ismeretek a képzési és kimeneti követelmények szerint	Pontszámok	
	Max	Elért
A megadott művelet szakszerű elvégzése 30 %		
Nyersanyagszükséglet számolása	10	
Nyersanyagok előkészítése	10	
Késztermék	10	
A munkavégzéshez szükséges eszközök, gépek szakszerű használata 30 %		
A tésztakészítés eszközei, gépei	15	
A téztafeldolgozás eszközei, gépei	15	
A megadott műveleti sorrend betartása 10%	10	
A mérés pontossága 10 %	10	
A munkavégzés esztétikája 10 %	10	
A munka-, tűzvédelmi és higiéniai szabályok betartása 10%	10	
Mindösszesen	100	

Szombathely, év. hó nap

.....
aláírás

Elérhető pontszám: 100 pont

Pontszámok:

0-50 pont elégtelen (1)

51-60 pont elégséges (2)

61-70 pont közepes (3)

71-85 pont jó (4)

85-100 pont jeles (5)

Az ágazati alapvizsga teljesítményének értékelése és súlyozása:

Az írásbeli vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül 20 %.

A gyakorlati vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül 80 %.

Pontszámok:

0-39 pont elégtelen (1)

40-49 pont elégséges (2)

50-59 pont közepes (3)

60-79 pont jó (4)

80-100 pont jeles (5)